

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND

Betreft : WnbGSt **definitief** besluit
Zaaknummer : 279836/DMS279836
Vergunninghouder : Maatschap [REDACTED] melkveehouderij
Locatie : Oosterpad 2, Marken

A. Besluit

1. Onderwerp aanvraag
2. Besluit
3. Procedure
4. Zienswijze
5. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

VERZONDEN 15 AUG. 2024**B. Voorschriften****C. Overwegingen**

1. Wet natuurbescherming
2. Inhoudelijke beoordeling aanvraag
3. Conclusie

D. Samenhangende besluiten**E. Kennisgeving****A. BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND****A.1 Onderwerp aanvraag**

Maatschap Terlouw melkveehouderij exploiteert een melkrundveehouderij aan Oosterpad 2 te Marken. Op grond van artikel 2.7 lid 2 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) is een vergunning aangevraagd voor het houden van 95 melk- en kalfkoeien (HA1.100), 40 stuks vrouwelijk jongvee (HA2.100) en 3 pony's (HL3.100) in de bestaande stallen. De melk- en kalfkoeien worden beweid.

In het kader van de Wnb en de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet) is nog niet eerder een vergunning verleend voor dit bedrijf.

A.2 Besluit

Gelet op de bepalingen van de Wet natuurbescherming **verlenen** wij Maatschap Terlouw melkveehouderij een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb voor:

- het exploiteren van een melkrundveehouderij aan het Oosterpad 2 te Marken, zoals weergegeven in de AERIUS-berekening met kenmerk RgjMKPEidEiG, d.d. 15 mei 2024;
- het beweiden van de percelen die zijn opgenomen in bijlage 2.

De aanvraag en de bij de aanvraag aangeleverde stukken maken onderdeel uit van deze vergunning.

A.3 Procedure

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

De aanvraag wordt behandeld met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Deze aanvraag is door ons ontvangen op 19 april 2019 en geregistreerd onder kenmerk 279836/DMS279836. De ontvangst van deze aanvraag is door ons bevestigd bij brief van 30 april 2019.

Op 14 mei 2019, 29 maart 2023, 8 juni 2023, 10 augustus 2023, 25 oktober 2023 en 10 april 2024 hebben wij een verzoek om aanvullende informatie verstuurd. Op 3 mei 2019, 14 december 2020, 15 oktober 2021, 13 december 2021, 17 januari 2023, 6 april 2023, 19 juni 2023, 21 juni 2023, 28 juli 2023, 14 augustus 2023, 15 augustus 2023, 8 december 2023, 1 mei 2024 en 14 mei 2024 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen.

De vergunningaanvraag, het ontwerpbesluit en de onderliggende stukken hebben gedurende een termijn van 6 weken (12 juni 2024 tot en met 23 juli 2024) ter inzage gelegen en belanghebbenden zijn in de gelegenheid gesteld zienswijze kenbaar te maken.

Overgangsrecht Omgevingswet

Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Aanvullingswet natuur Omgevingswet in werking getreden. Als een aanvraag om een natuurvergunning is ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet, dan blijft op grond van artikel 2.9, eerste lid, aanhef en onder a van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt. De aanvraag is op 26 mei 2020 ingediend. Dat betekent dat in dit geval de Wet natuurbescherming, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft.

A.4 Zienswijze

Er zijn geen zienswijzen over het ontwerpbesluit ingediend.

A.5 Wijzigingen ten opzichte van ontwerpbesluit

Ten opzichte van het ontwerpbesluit is de volgende wijziging doorgevoerd:

- De titel van hoofdstuk C.1 'Wettelijk kader' is aangepast naar 'Wet natuurbescherming'.

B. VOORSCHRIFTEN

Op grond van artikel 5.3 Wnb verbinden wij aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen:

1. Maatschap Terlouw melkveehouderij is de vergunninghouder. De vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning;
2. Op het bedrijf mogen in de beoogde situatie maximaal de volgende dieren aantallen worden gehouden:

Stal	Coördinaten emissiepunt		Diersoort	Stalsysteem (OW-code) ¹	Aantal dieren
	X	Y			
1	136 483	496 909	Rundvee; melk- en kalfkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen) ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen Beweiden ten minste 720 uur in een kalenderjaar, -5% emissiereductie	HA1.100 (Voorheen: PAS 2015.08-02)	95
1	136 483	496 909	Rundvee; vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar en fokstieren jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen	HA2.100	40
1	136 483	496 909	Paarden; pony's 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL3.100	3

3. Er dient een actueel overzicht van het aantal dieren aanwezig te zijn binnen de inrichting. Deze gegevens dienen op verzoek aan de met het toezicht op de Wnb belaste medewerker(s) te worden getoond;
4. In het kader van extern salderen wordt de ammoniakemissie overgenomen van:
 - 45 stuks melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar inclusief tenminste 720 uur beweiden (OW-code HA1.100) en 30 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (OW-code HA2.100) van de locatie Overleek 2 te Monnickendam;
 - 20 stuks melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar inclusief tenminste 720 uur beweiden (OW-code HA1.100) van de locatie Aetsveldseweg 4a te Weesp;
 - 2 stuks melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar inclusief tenminste 720 uur beweiden (OW-code HA1.100) en 44 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (OW-code HA2.100) van de locatie Jisperweg 44 te Westbeemster;
5. De ruimte van de externe saldering in deze vergunning kan pas worden benut wanneer:
 - De 45 stuks melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar (OW-code HA1.100 met beweiding) en de 30 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (OW-code HA2.100) die met de melding Activiteitenbesluit milieubeheer van 30 november 2022 zijn ingetrokken voor de locatie Overleek 2 te Monnickendam, feitelijk niet meer worden gehouden;
 - De 20 stuks melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar (OW-code HA1.100 met beweiding) die met de melding Activiteitenbesluit milieubeheer van 30 november 2022 zijn ingetrokken voor de locatie Aetsveldseweg 4a te Weesp, feitelijk niet meer worden gehouden;
 - De 8 stuks melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar (OW-code HA1.100 met beweiding) en 24 stuks vrouwelijk jongvee (OW-code HA3.100) die met de melding Activiteitenbesluit milieubeheer van 8 februari 2023 en de wijziging op deze melding van 22 april 2024 zijn ingetrokken voor de locatie Jisperweg 44 te Westbeemster, feitelijk niet meer worden gehouden.

Wij wijzen u erop dat als u de werkzaamheden niet conform de aanvraag uitvoert u mogelijk in overtreding bent van de Omgevingswet. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom, dan wel door middel van bestuursdwang, de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Omgevingswet bepaalde, dit zijn de bestuursrechtelijke sancties. Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

¹ In de aanvraag wordt uitgegaan van de beschrijvingen, Rav-codes en emissiefactoren zoals deze waren vastgesteld in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de Rav opgenomen in bijlage V van de Omgevingsregeling. Onder de Wnb was er geen sprake van een koppeling met de Rav en is er zodoende ook geen sprake van overgangsrecht. Om aan te sluiten bij de best beschikbare kennis gaan wij uit van de OW-codes, huisvestingssystemen en emissiefactoren zoals deze in bijlage V van de Omgevingsregeling zijn opgenomen.

C. OVERWEGINGEN

C.1 Wet natuurbescherming

Bevoegdheid tot vergunningverlening

Op grond van artikel 1.3, eerste lid Wnb, in samenhang met artikel 2.7, tweede lid Wnb zijn Gedeputeerde Staten van de provincie met betrekking tot projecten of handelingen, tenzij anders bepaald, waar het project of de handeling wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht, het bevoegd gezag ten aanzien van de beoordeling van een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid Wnb. In uitzondering hierop is de Minister van LNV bevoegd om te besluiten op een vergunningaanvraag die betrekking heeft op handelingen die zijn opgenomen in artikel 1.3 Besluit natuurbescherming. Omdat de door u aangevraagde vergunning geen betrekking heeft op een zodanige activiteit, is ons College het bevoegd gezag voor de beslissing op uw aanvraag.

Beoordeling aanvraag

Een verzoek om een vergunning beoordelen wij op basis van de regels uit hoofdstuk 2, paragraaf 2.3 van de Wnb. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Vergunningplicht

Op grond van artikel 2.7, tweede lid Wnb, is een vergunning vereist voor het uitvoeren van projecten die niet direct verband houden met, of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Zodanige projecten zijn in ieder geval projecten die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten. Op basis van de bij de aanvraag aangeleverde AERIUS-berekeningen hebben wij vastgesteld dat de aangevraagde activiteit vergunningplichtig is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb.

Passende beoordeling

Wanneer een project niet direct verband houdt met, of nodig is voor, het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende gebied, dient de initiatiefnemer op grond van artikel 2.8, eerste lid Wnb, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied op te stellen.

Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in de Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland (hierna: de Beleidsregel). Bij het beoordelen van een aanvraag waarbij gebruik is gemaakt van extern salderen wordt deze getoetst aan de Beleidsregel.

In de Beleidsregel hebben wij regels gesteld voor extern salderen. Bij extern salderen wordt uitgegaan van de feitelijke gerealiseerde capaciteit. Hiervan kan 70% worden ingezet voor extern salderen.

Extra regels bij agrarische activiteiten

Daarnaast zijn in de Beleidsregel voor agrarische activiteiten drie extra regels opgenomen:

- Extern salderen is niet toegestaan voor agrarische activiteiten die op 1 januari 2020 zijn gestopt op basis van de Stoppersregeling Actieplan Ammoniak (landelijk gedoogbeleid bij het Besluit emissiearme huisvesting (hierna: Beh)), ofwel meedoen aan de subsidieregeling sanering varkenshouderijen;
- Voor het bepalen van de referentiesituatie van het saldo-gevende bedrijf wordt uitgegaan van ten hoogste de emissie die is toegestaan op grond van het Beh;
- De emissie van het project mag ten hoogste de emissie bedragen die is toegestaan op grond van het Beh.

Beschermde gebieden

De aanvraag heeft betrekking op de in de bijlage genoemde Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats.

Natuurlijke kenmerken van het gebied

Voor een omschrijving van de doelen en hun staat van instandhouding wordt verwezen naar de gebiedendatabase (www.natura2000.nl/gebieden/noord-holland).

Overeenstemming andere provincies

De effecten van stikstofdepositie van het project hebben ook invloed op een Natura 2000-gebied die op het grondgebied van de provincie Utrecht ligt. Om een vergunning af te geven is overeenstemming met Gedeputeerde Staten van deze provincies noodzakelijk. Dit gebeurt op basis van een automatische instemming na vier weken na kennisgeving van het ontwerpbesluit bij het betreffende bevoegde gezag.

C.2 Inhoudelijke beoordeling aanvraag

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in drie stappen:

- Ad 1. Vaststellen gevolgen op Natura 2000-gebieden;
- Ad 2. Vaststellen emissies Oosterpad 2 te Marken;
- Ad 3. Extern salderen.

Voor de beoordeling van de aanvraag hebben wij gebruik gemaakt van de bij de vergunningaanvraag ingediende documenten:

- AERIUS projectberekening (kenmerk: Rw6cFSqrJKCJ, d.d. 8 december 2023);
- Aetsveldseweg 4a te Weesp bouwtekening ligboxenstal aangeleverd op 6 april 2023;
- Aetsveldseweg 4a te Weesp salderingsovereenkomst ammoniakrechten (d.d. 24-08-2022);
- Aetsveldseweg 4a te Weesp melding Besluit melkrundveehouderijen Hinderwet (d.d. 25 maart 1993);
- Aetsveldseweg 4a te Weesp melding Activiteitenbesluit milieubeheer (d.d. 30-11-2022) voor een gedeeltelijke intrekking;
- Aetsveldseweg 4a te Weesp tekening zijaanzicht ontvangen op 6 april 2023;
- Aetsveldseweg 4a te Weesp plattegrondtekening ontvangen op 6 april 2023;
- Aetsveldseweg 4a te Weesp controle rapport (d.d. 3 juni 1993) ontvangen op 8 december 2024;
- Plankaart bestemmingsplan buitengebied Marken 1999 (d.d. 14 januari 1999);
- Planregels bestemmingsplan buitengebied Marken 1999 (d.d. 14 januari 1999);
- Plankaart bestemmingsplan buitengebied Marken 2013 (d.d. 4 november 2013);
- Jisperweg 44, Westbeemster koopovereenkomst stikstof t.b.v. extern salderen (d.d. 31 december 2022);
- Jisperweg 44, Westbeemster melding Activiteitenbesluit milieubeheer (d.d. 8 februari 2023) voor een gedeeltelijke intrekking;
- Jisperweg 44, Westbeemster melding Besluit melkrundveehouderijen Hinderwet (d.d. 15 oktober 1991) met plattegrondtekening (d.d. 23 januari 1992);
- Jisperweg 44, Westbeemster bouwtekeningen veestalling behorende bij de bouwvergunning d.d. 6 mei 1975;
- Jisperweg 44, Westbeemster melding Besluit melkrundveehouderijen milieubeheer d.d. 28 juni 1993;
- Jisperweg 44, Westbeemster plattegrondtekening aanbouw loopstal behorende bij de bouwvergunning d.d. 27 september 1993;
- Jisperweg 44, Westbeemster e-mail van Flynth Rombou met daarin de dwarsdoorsneden van de stallen (d.d. 27 december 2022);
- Jisperweg 44, Westbeemster rapport van Rombou met daarin de onderbouwing van de referentiesituatie (d.d. 9 september 2022);
- Oosterpad 2, Marken Aanvraagformulier gebiedsbescherming (d.d. 19 april 2019);
- Oosterpad 2, Marken Handtekeningenformulier (d.d. 19 april 2019);
- Oosterpad 2, Marken machtiging (d.d. 19 april 2019);
- Oosterpad 2, Marken melding Besluit landbouw milieubeheer (d.d. 11 juni 2010);
- Oosterpad 2, Marken Memo ontwikkeling veehouderijen Marken, [REDACTED] agrarisch advies (d.d. 10 december 2020);
- Oosterpad 2, Marken Overzicht dieraantallen (d.d. 21 juni 2023);
- Oosterpad 2, Marken Tekening beoogde situatie (d.d. 15 juni 2023);
- Oosterpad 2, Marken toelichting aanvraag Wet natuurbescherming, [REDACTED] Agrarisch advies (d.d. 15 augustus 2023);
- Overleek 2, Monnickendam salderingsovereenkomst ammoniakrechten (d.d. 26 juli 2022);
- Overleek 2, Monnickendam melding Activiteitenbesluit milieubeheer (d.d. 30 november 2022) voor een gedeeltelijke intrekking;
- Overleek 2, Monnickendam melding Besluit melkrundveehouderijen Hinderwet (d.d. 26 december 1991);
- Overleek 2, Monnickendam staltekening (d.d. 14 maart 1973);
- Overleek 2, Monnickendam staltekening 1998 1 (d.d. 27 juli 1998);
- Overleek 2, Monnickendam staltekening 1998 2 (d.d. 27 juli 1998);

- Jisperweg 44, Westbeemster wijzigingsverzoek melding Activiteitenbesluit milieubeheer kenmerk: Aiyv4x33839, 22 april 2024;
- Jisperweg 44, Westbeemster acceptatie wijzigingsverzoek melding Activiteitenbesluit milieubeheer kenmerk: Aiyv4x33839, 14 mei 2024;
- Kaart te beweiden percelen Marken, 8 december 2023;
- LGN5 kaart;
- Aanvraag vergunning wet natuurbescherming, [REDACTED] Agrarisch Advies (d.d. 8 december 2023).

Vanwege de update van AERIUS calculator op 5 maart 2024 hebben wij ambtshalve berekeningen uitgevoerd te weten:

- AERIUS-berekening beoogde situatie Oosterpad 2 Marken (kenmerk: S1XXf5DJCJHX d.d. 15 mei 2024);
- AERIUS verschilberekening Oosterpad 2 Marken (kenmerk: RgjMKPEidEiG, d.d. 15 mei 2024).

Daarnaast hebben wij ook gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen:

- Profielendocumenten (Min LNV, 2008);
- Definitieve aanwijzingsbesluit van Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske (Min E&L);
- Wijzigingsplan 'Marken: Oosterpad 2' d.d. 5 maart 2022;
- LGN5 kaart (<https://lgn.nl/over-lgn>).

Ad 1 Vaststellen gevolgen op Natura 2000-gebieden

Het project heeft door de uitstoot van stikstofoxiden en ammoniak invloed op meerdere Natura 2000-gebieden, waarvan het Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer' het dichtstbij gelegen is op ca. 250 meter afstand van het bedrijf. Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' ligt op ca. 10 kilometer afstand van de melkrundveehouderij.

Binnen de Natura 2000-gebieden zijn verschillende habitattypen aanwezig. Voor stikstofgevoelige habitats is een kritische depositiewaarde (KDW) vastgesteld. Voor Natura 2000-gebieden waar reeds sprake is van een overbelaste situatie als gevolg van een overschrijding van de KDW kan een aanvullende toename van stikstofdepositie significante gevolgen veroorzaken. Verder is er geen sprake van bouwwerkzaamheden die een negatief effect hebben op het Natura 2000-gebied. Gezien de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn overige effecten, anders dan stikstofdepositie, uit te sluiten. Derhalve beperkt de beoordeling van deze aanvraag zich tot de effecten van stikstofdepositie.

Ad 2 Vaststellen emissie Oosterpad 2 te Marken

Referentiesituatie

Voor Maatschap Terlouw melkveehouderij aan het Oosterpad 2 te Marken is nog niet eerder een vergunning in het kader van de Nb-wet of Wnb verleend. De referentiesituatie wordt bepaald door de toegestane stikstofdepositie als gevolg van een activiteit waarbij stikstofemissie wordt veroorzaakt op de Europese referentiedatum. Om te bepalen welke referentiedatums relevant zijn, is een AERIUS-berekening van de beoogde situatie uitgevoerd. Uit deze berekening (kenmerk: S1XXf5DJCJHX, d.d. 15 mei 2024) volgt dat er depositie plaatsvindt op verschillende Natura 2000-gebieden met als referentiedatum 7 december 2004.

Voor het bedrijf is op 17 juni 2010 een melding Besluit landbouw milieubeheer ingediend voor de oprichting van de melkrundveehouderij. De melding Besluit landbouw milieubeheer is gedaan na de geldende referentiedatum dit maakt dat de melkrundveehouderij niet beschikt over een referentiesituatie voor wat betreft de stalemissie, de inzet van mobiele werktuigen en de verkeersaantrekkende werking.

Beoogde situatie

In de beoogde situatie is sprake van stikstofemissie als gevolg van het houden van dieren, de inzet van mobiele werktuigen binnen het bedrijf en de verkeersaantrekkende werking. Er zijn geen stookinstallaties aanwezig op de locatie, de dienstwoning wordt verwarmd middels een warmtepomp. De dieren worden gehouden binnen de reeds bestaande stallen. In tabel 1 is een overzicht van de emissies in de beoogde situatie weergegeven.

Tabel 1. Emissie NO_x /NH₃ in de beoogde situatie

Stal	Diersoort	Stalsysteem OW-code	Aantal		Emissie NO _x (kg/jr.)	Emissie NH ₃ (kg/jr.)
1	Rundvee; melk- en kalkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen) ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen Beweiden ten minste 720 uur in een kalenderjaar, - 5% emissiereductie	HA1.100 (Voorheen: PAS 2015.08- 02)	95		-	1.173,3
1	Rundvee; vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar en fokstieren jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen	HA2.100	40		-	176,0
1	Paarden; pony's 3 jaar en ouder, overige huisvestingssystemen	HL3.100	3		-	9,3
Mobiele werktuigen			Brandstof -verbruik liter/jr.	Draaiuren /jr.	Emissie NO _x (kg/jr.)	Emissie NH ₃ (kg/jr.)
Trekker (Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee)			6.678	600	103,2	0,0
Trekker (Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR: nee)			3.849	600	118,5	0,0
Verkeersbewegingen			Aantal transport- bewegingen/ jr.		Emissie NO _x (kg/jr.)	Emissie NH ₃ (kg/jr.)
Licht verkeer			3.659		4,3	0,2
Zwaar vrachtverkeer			480			
Overige emissiebronnen					Emissie NO _x (kg/jr.)	Emissie NH ₃ (kg/jr.)
Stationair draaien wegverkeer					9,5	0,1
Totaal					235,5	1.359,0

Uit de AERIUS-berekening van de beoogde situatie (S1XXf5DJCHX d.d. 15 mei 2024) volgt dat er sprake is van een toename aan depositie op meerdere Natura 2000-gebieden. Hierdoor zijn significante gevolgen niet op voorhand uit te sluiten. In overeenstemming met artikel 2.8 van de Wnb is een passende beoordeling aan de orde en wordt extern salderen ingezet als mitigerende maatregel.

Beweiden melkkoeien

In de beoogde situatie worden de melkkoeien beweiden op de percelen zoals aangegeven in bijlage 2. Vast is komen te staan dat De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) in de uitspraak van 12 oktober 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:2874) aangegeven heeft dat intern gesaldeerd kan worden met bemeste percelen in de referentiesituatie. Ook is daarbij aangegeven hoe de referentiesituatie voor bemesten kan worden vastgesteld en hoe de omvang van de referentiesituatie kan worden vastgesteld.

De referentiesituatie kan in sommige gevallen (deels) worden ontleend aan algemene regels. Namelijk in die gevallen, waarin er op de vroegste referentiedatum (meestal 10 juni 1994) geen individuele toestemming voor een activiteit was vereist. De ratio achter de referentiesituatie is immers dat een activiteit vóór de referentiedatum al plaatsvond, en was toegestaan. Zowel bij het weiden van vee als bij het bemesten van gronden was een individuele toestemming niet vereist. Het bestemmingsplan was het enige instrument waarin deze activiteiten werden toegestaan of verboden. Voor het in kaart brengen van de referentiesituatie dient vastgesteld te worden of de gronden volgens het bestemmingsplan bemest mochten worden op de referentiedatum. Dit is het geval als de gronden een agrarische bestemming hebben. Daarbij komt dat de gronden voor de referentiedatum feitelijk in gebruik moesten zijn als landbouwgrond.

Voor gronden waarvoor vanaf de referentiedatum ononderbroken een planologisch regime van kracht is geweest waaruit volgt dat bemesten is toegestaan, is vervolgens de vraag aan de orde of en op welke wijze de mestregelgeving de omvang van het bemesten, dat op grond van een representatieve invulling van de maximale mogelijkheden van het planologisch regime is toegestaan, beperkt. Wanneer dit het geval is, moet immers van die beperkte toestemming worden uitgegaan.

De planologische toestemmingen zijn sinds de referentiedatum op grond van andere wetgeving beperkt. Sinds 2006 zijn er gebruiksnormen geïntroduceerd in bijlage A van de Uitvoeringsregeling meststoffenwet en geldt er een plafond voor de mestaanwending op perceelniveau. Zowel stalmest als weidest vallen onder de normen uit de Uitvoeringsregeling. De referentiesituatie voor bemesten wordt begrensd door de hoogste stikstofgebruiksnorm van enig gewas dat op grond van het planologisch regime is toegestaan. Als het planologisch regime sinds 2006 onafgebroken het gebruik als grasland heeft toegestaan dan geeft de stikstofgebruiksnorm voor grasland met volledig maaien in dat geval voor alle grondsoorten de begrenzing voor de referentiesituatie. Aan dat gewas is in de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet de hoogste stikstofgebruiksnorm toegekend.

Samenvattend kan aan het planologisch regime een referentiesituatie voor bemesten worden ontleend als de twee volgende vragen met ja beantwoord kunnen worden en de derde vraag met nee:

1. Volgt uit het planologisch regime dat op de referentiedatum van kracht was dat bemesten was toegestaan?
2. Werden de gronden voor de referentiedatum bemest? Dat wordt als vaststaand aangenomen als de gronden op dat moment als landbouwgrond in gebruik waren.
3. Is na de referentiedatum een planologisch regime van kracht geworden waaruit volgt dat bemesten niet langer is toegestaan?

Hieronder beantwoorden wij deze vragen voor de percelen waarop in de beoogde situatie de melkkoeien beweiden werden.

1. Planologisch regime op de referentiedatum

Uit de uitspraak van 12 oktober 2022 van de Raad van State volgt dat van de percelen die in de beoogde situatie beweiden werden de referentiesituatie in beginsel vanaf 10 juni 1994 (vroegste referentiedatum) in kaart gebracht moet worden. Hier mag echter gemotiveerd van afgeweken worden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied waarbij getoetst moet worden op 10 juni 1994 betreft het Natura 2000-gebied 'Zwanenwater & Pettemerduinen'. Dit Natura 2000-gebied ligt echter op meer dan 25 kilometer van de veehouderij. Effecten van stikstof buiten de 25 kilometer zijn conform wetenschappelijke rapportages met de huidige rekeninzichten niet toe te kennen aan een individueel project. Binnen 25 kilometer van de veehouderij zijn wel Natura 2000-gebieden aanwezig die op 24 maart 2000 zijn aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Aangezien binnen deze gebieden geen vogelsoorten zijn aangewezen die afhankelijk zijn van een leefgebied (binnen deze Natura 2000-gebieden) dat stikstof gevoelig is, hoeft er niet getoetst te worden op de referentiedatum 24 maart 2000. Gezien voorgaande betreft de referentiedatum 7 december 2004. Het bestemmingsplan geldend op 7 december 2004 voor de percelen die in de beoogde situatie werden beweiden betreft het bestemmingsplan Landelijk gebied 1999. Voor de percelen rondom Maatschap Terlouw melkveehouderij (bijlage 2) blijkt uit het Bestemmingsplan Landelijk gebied 1999 dat de percelen de bestemming 'Agrarische doeleinden' hebben. Bemesten op deze percelen was dus toegestaan.

2. Gebruik gronden

Door het niet beschikbaar zijn van historische luchtfoto's is er gebruik gemaakt van een landgebruikkaart uit 2003-2004 (LGN5 kaart), hieruit is gebleken dat de percelen van voor 7 december 2004 (aanwijsdatum) in gebruik waren als landbouwgrond. Hiermee is het feitelijk gebruik als landbouwgrond op de vroegste aanwijsdatum aangetoond. Dit wordt bevestigd door de kaart landgebruik 1990/1992/1994 (Wur, 2023), waar de functie van alle percelen wordt aangeduid als agrarisch.

3. Planologisch regime na de referentiedatum

Het bestemmingsplan Landelijk gebied 1999 is in 2013 opgevolgd door het Bestemmingsplan Marken 2013. Het bestemmingsplan Marken 2013 is hiermee het vigerende bestemmingsplan voor de percelen die in de beoogde situatie werden beweiden. Met uitzondering voor het perceel 4 (bouwkavel) waar in 2022 een wijzigingsplan voor is vastgesteld. Uit het bestemmingsplan en het wijzigingsplan volgt dat het gebruik als grasland was toegestaan. Naar onze mening mag als uitgangspunt worden aangenomen dat de gronden dan ook conform de mestregels werden bemest.

Geconcludeerd kan worden dat het planologisch regime als referentiesituatie voor bemesten kan dienen. Nu uit het planologisch regime volgt dat de percelen maximaal bemest mochten worden kan op grond van objectieve gegevens worden uitgesloten dat het weiden van de melkkoeien op de percelen significante gevolgen heeft. Met het verlenen van deze natuurvergunning wordt de nieuwe referentiesituatie gelijk aan de stikstofgebruiksnorm die in de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet voor grasland met beweiden is opgenomen. Dit betreft alle percelen welke worden weergegeven in Bijlage 2.

Ad 3 Extern salderen

Nu geconcludeerd is dat significante gevolgen in de beoogde situatie niet zijn uit te sluiten wordt extern salderen ingezet als mitigerende maatregel om de depositietoename als gevolg van het project in de beoogde situatie ten opzichte van de referentiesituatie te mitigeren.

Er wordt gebruik gemaakt van de ammoniakemissierechten van 3 locaties, te weten:

- Overleek 2 te Monnickendam;
- Aetsveldseweg 4a te Weesp;
- Jisperweg 44 te Westbeemster.

Om gebruik te kunnen maken van het instrument extern salderen moet voldaan worden aan de voorwaarden van artikel 6 van de Beleidsregel. Uit onze toetsing blijkt dat de externe saldering voldoet aan artikel 6 van de Beleidsregel.

Overleek 2, Monnickendam

Voor de melkrundveehouderij aan Overleek 2 te Monnickendam is een melding Besluit melkrundveehouderijen Hinderwet ingediend op 26 december 1991. In de melding staan geen dieren aantallen weergegeven. Uit de bouwtekening (d.d. 14 maart 1973) van de ligboxenstal volgt dat er in totaal 75 stuks rundvee gehuisvest kunnen worden. Wanneer de verhouding tussen het aantal melkkoeien en het aantal stuks vrouwelijk jongvee niet bekend is, wordt als vuistregel de verhouding gehanteerd van 1 melkkoe staat tot 0,7 stuks vrouwelijk jongvee. Dat resulteert in een bezetting 45 melkkoeien en 30 stuks vrouwelijk jongvee. Er is geen sprake van een latere toestemming na de referentiedatum met een lager toegestane depositie.

Er is overeengekomen dat de beschikbare emissieruimte van de locatie Overleek 2 te Monnickendam wordt overgenomen door Maatschap [REDACTED] melkveehouderij aan het Oosterpad 2 te Marken. Van deze emissieruimte wordt 70% ingezet voor extern salderen, zoals is gesteld in artikel 6, lid 11 van de Beleidsregel. Ook wordt voldaan aan artikel 6, lid 10 van de Beleidsregel. Tabel 2 bevat een weergave van de gecorrigeerde stikstofemissies die kunnen worden ingezet voor extern salderen.

Tabel 2: In te zetten emissie NO_x/NH₃ t.b.v. extern salderen

Stal	Diersoort	Stalsysteem OW-code	Aantal	Emissie NH ₃ (kg/jr.)*
1	Rundvee; melk- en kalkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen) ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen Beweiden ten minste 720 uur in een kalenderjaar, -5% emissiereductie	HA1.100 (Voorheen: PAS 2015.08- 02)	45	389,1
1	Rundvee; vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar en fokstieren jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen	HA2.100	30	92,4
Totaal				481,5

*Na 30% afroaming

Aetsveldseweg 4a, Weesp

Op 25 maart 1993 is tijdens een milieucontrole een melding Besluit melkrundveehouderijen Hinderwet ingediend. Tijdens de controle is geconstateerd dat er 55 melkkoeien, 38 stuks vrouwelijk jongvee en 1 stier jonger dan 2 jaar aanwezig waren. Er is geen sprake van een latere toestemming na de referentiedatum met een lagere toegestane depositie. Er is overeengekomen dat een deel van de beschikbare emissieruimte van de locatie Aetsveldseweg 4a te Weesp wordt overgenomen door Maatschap [REDACTED] melkveehouderij aan het Oosterpad 2 te Marken. Van deze emissieruimte wordt 70% ingezet voor extern salderen, zoals is gesteld in artikel 6, lid 11 van de Beleidsregel. Ook wordt voldaan aan artikel 6, lid 10 van de Beleidsregel. Tabel 3 bevat een weergave van de gecorrigeerde stikstofemissies die kunnen worden ingezet voor extern salderen.

Tabel 1: In te zetten emissie NO_x/NH₃ t.b.v. extern salderen

Stal	Diersoort	Stalsysteem OW-code	Aantal	Emissie NH ₃ (kg/jr.)*
1	Rundvee; melk- en kalkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen) ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen Beweiden ten minste 720 uur in een kalenderjaar, -5% emissiereductie	HA1.100 (Voorheen: PAS 2015.08- 02)	20	172,9
Totaal				172,9

*Na 30% afroaming

Jisperweg 44, Westbeemster

Voor de melkrundveehouderij aan de Jisperweg 44 te Westbeemster is een melding Besluit melkrundveehouderijen Hinderwet gedaan op 15 oktober 1991 voor het van toepassing worden van het voorgenoemde besluit. Op 28 juni 1993 is nogmaals een melding in het kader van het Besluit melkrundveehouderijen Hinderwet gedaan voor een uitbreiding van de ligboxenstal. In de meldingen zijn geen dieren aantallen aangegeven. Uit de plattegrondtekening behorende bij de bouwvergunning van 6 mei 1975 is af te leiden dat stal 1 een capaciteit heeft van 67 dierplaatsen. Op 27 september 1993 is een bouwvergunning verleend voor een uitbreiding met jongveeplaatsen. Op de tekening behorende bij de bouwvergunning staat niet aangegeven hoeveel dierplaatsen er zijn gerealiseerd. Op basis van de beschikbare ruimte en het handboek melkveehouderij 2020/21 is het aannemelijk dat er in de uitbreiding 24 stuks vrouwelijk jongvee werd gehuisvest. In totaal zijn er 91 dierplaatsen aanwezig. Volgens de vaste vuistregel gehanteerde verhouding tussen melkkoeien en jongvee van 1 staat tot 0,7 wordt uitgegaan van een veebezetting van 54 melkkoeien en 37 stuks vrouwelijk jongvee. Er is geen sprake van een latere toestemming na de referentiedatum met een lagere toegestane depositie. Er is overeengekomen dat een deel van de beschikbare emissieruimte van de locatie Jisperweg 44 te Westbeemster wordt overgenomen door Maatschap Terlouw melkveehouderij aan het Oosterpad 2 te Marken. Van deze emissieruimte wordt 70% ingezet voor extern salderen, zoals is gesteld in artikel 6, lid 11 van de Beleidsregel. Ook wordt voldaan aan artikel 6, lid 10 van de Beleidsregel. Tabel 4 bevat een weergave van de gecorrigeerde stikstofemissies die kunnen worden ingezet voor extern salderen.

Tabel 4: In te zetten emissie NO_x/NH₃ t.b.v. extern salderen

Stal	Diersoort	Stalsysteem OW-code	Aantal	Emissie NH ₃ (kg/jr.)*
1	Rundvee; melk- en kalkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen) ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen Beweiden ten minste 720 uur in een kalenderjaar, -5% emissiereductie	HA1.100 (Voorheen: PAS 2015.08- 02)	8	69,6
2	Rundvee; vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar en fokstieren jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen	HA3.100	24	73,9
Totaal				143,6

*Na 30% afroming

Uit de AERIUS-verschilberekening (kenmerk: RgjMKPEidEiG, d.d. 15 mei 2024) blijkt dat er in de beoogde situatie, na extern salderen, per saldo geen sprake is van een toename in stikstofdepositie op relevante hexagonen in Natura 2000-gebieden. Dit heeft tot gevolg dat er op geen enkel relevant hexagoon sprake is van een toename van stikstofdepositie, hierdoor zijn significante gevolgen uitgesloten.

Met voorschrift 5 is verzekerd dat de externe saldering pas kan worden benut wanneer de dieren die ingetrokken worden ten behoeve van de externe saldering feitelijk niet meer worden gehouden op de locaties waar emissieruimte van is overgenomen.

Om extern salderen als mitigerende maatregel in te mogen zetten moet het bevoegd gezag inzichtelijk maken dat het gedeeltelijk intrekken van de milieutoestemmingen van de saldogevers niet als passende maatregel nodig is om verslechtering of significante verstoring van natuurwaarden te voorkomen. Het bevoegd gezag dient inzichtelijk te maken met welke maatregelen uitvoering wordt of zal worden gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn.

De provincie neemt in het kader van Europese, landelijke en provinciale wet- en regelgeving maatregelen om binnen een afzienbare termijn aan de noodzakelijke daling de stikstofdepositie te voldoen. Deze maatregelen zijn zowel uitwerkingen van landelijke initiatieven als de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn), beëindigingsregelingen als provinciale programma's en de Europese Nitraatrichtlijn.

Sinds medio 2021 wordt krachtens de Wsn uitvoering gegeven aan de (landelijke) structurele aanpak stikstof, inclusief een verplichting voor gedeputeerde staten om provinciale gebiedsplannen op te stellen ter uitwerking van de landelijk vereiste depositiereductie.

Op 29 juni 2023 heeft de provincie de startversie van het Provinciale Programma Landelijk Gebied: "Buitengewoon Noord-Holland" en de eerste maatregelpakketten (hierna: PPLG) aangeleverd bij het Rijk. Stikstofreductie is één van de doelstellingen van het PPLG. Voor de sector landbouw is op 10 februari 2023 landelijk een indicatieve stikstofemissiereductie doelstelling van 41% voor de periode 2019-2030 vastgesteld.

De belangrijkste concrete maatregel voor de sector landbouw is op dit moment het stapsgewijs afschaffen van derogatie. Vanaf 1 januari 2026 geldt de norm van 170 kilogram per hectare die is vastgelegd in de Nitraatrichtlijn. Uit een indicatieve berekening volgt dat de afbouw van de derogatieregeling een emissiereductie van 863.794 kg/NH₃/jaar voor Noord-Holland kan opleveren. Dat is 47% van de doelstelling van 41% reductie.

Een groot deel van de provinciale aanpak voor stikstofreductie is en wordt nader vervat in het PPLG. Het betreft hier omvorming (inrichting en beheer) van het landelijk gebied, onder andere ten behoeve van stikstofreductie en natuurherstel. De aanpak voor de agrarische sector is gestructureerd langs verschillende pijlers. Deze omvatten op dit moment onder andere pilots en fieldlabs voor o.a. innovatie op het gebied van mestverwerking, kringlooplandbouw, extensivering en introductie en effectieve borging van stikstof reducerende managementmaatregelen, en steun voor gebiedsgerichte samenwerkingsverbanden. In dit verband is eind 2023 het Convenant Regieorgaan Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij getekend tussen Rijk, provincies, VNG en verschillende organisaties uit de sector.

Verdere reductie zal plaatsvinden door uitrol van de beëindigingsregelingen Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV) en LBV+, en later dit jaar Maatregel Gebiedsgerichte Beëindiging (MGB) van het Rijk. Uit een overzicht van 21 februari 2024 blijkt dat 15 bedrijven zich voor LBV/LBV+ in Noord-Holland hebben aangemeld. Het Rijk is bezig met de toetsing van deze aanmeldingen.

Gezien het voorgaande is sprake van andere passende maatregelen die tot stikstofreductie en het tegengaan van verslechtering van de beschermde waarden in de betrokken gebieden zullen leiden. De vrijgemaakte ruimte van de saldogevers is dan ook niet nodig om de gestelde doelen te halen zodat deze vrijgemaakte ruimte gedeeltelijk (70%) gebruikt kan worden voor de externe saldering.

C.3 Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid Wnb kan worden **verleend** aan Maatschap Terlouw melkveehouderij, ten behoeve van het exploiteren van een melkrundveebedrijf, inclusief het beweiden van de percelen die zijn opgenomen in bijlage 2, aan het Oosterpad 2 te Marken. Er is geen sprake van significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied als gevolg van het project, door het toepassen van de mitigerende maatregel extern salderen.

Deze conclusie geldt nadrukkelijk onder de door ons gestelde voorwaarden en beperkingen.

D. SAMENHANGENDE BESLUITEN

Dit besluit heeft alleen betrekking op hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden) van de Wnb. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

E. KENNISGEVING

Van dit besluit zal conform artikel 3:44 Awb door ons kennis worden gegeven op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de ODNHN via 088-102 13 00 of postbus@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Ombudsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na de datum waarop dit besluit ter inzage is gelegd, een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR Haarlem.

Het beroepschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welke beschikking het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt het beroepschrift ook digitaal indienen bij de rechtbank via

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl.

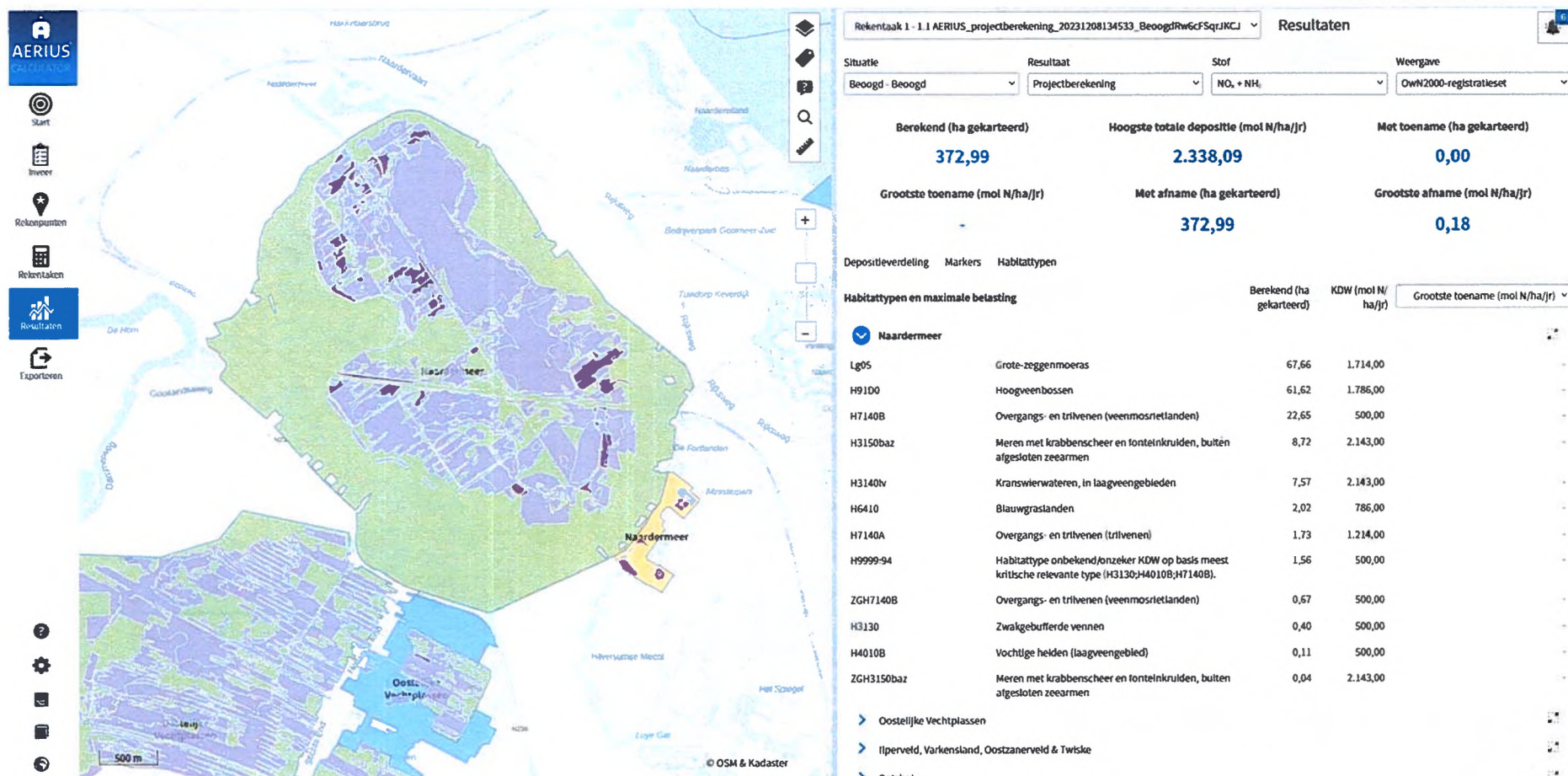
Het indienen van een beroepschrift schorst de werking van het besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u tijdens de beroepsprocedure de voorzieningenrechter van de rechtbank vragen een voorlopige voorziening te treffen. Voor de behandeling van dit verzoek en het beroep wordt griffierecht geheven.

- Bijlagen:
1. Schermafbeeldingen AERIUS-berekening (kenmerk: RgjMKPEidEiG, d.d. 15 mei 2024) effect habitattypen Natura 2000-gebieden;
 2. Overzicht te beweiden percelen;
 3. AERIUS Projectberekening Oosterpad 2 inclusief saldering, RgjMKPEidEiG, d.d. 15 mei 2024;
 4. Ambtshalve AERIUS-berekening beoogde situatie Oosterpad 2 Marken, kenmerk: S1XXf5DJCJHX d.d. 15 mei 2024.

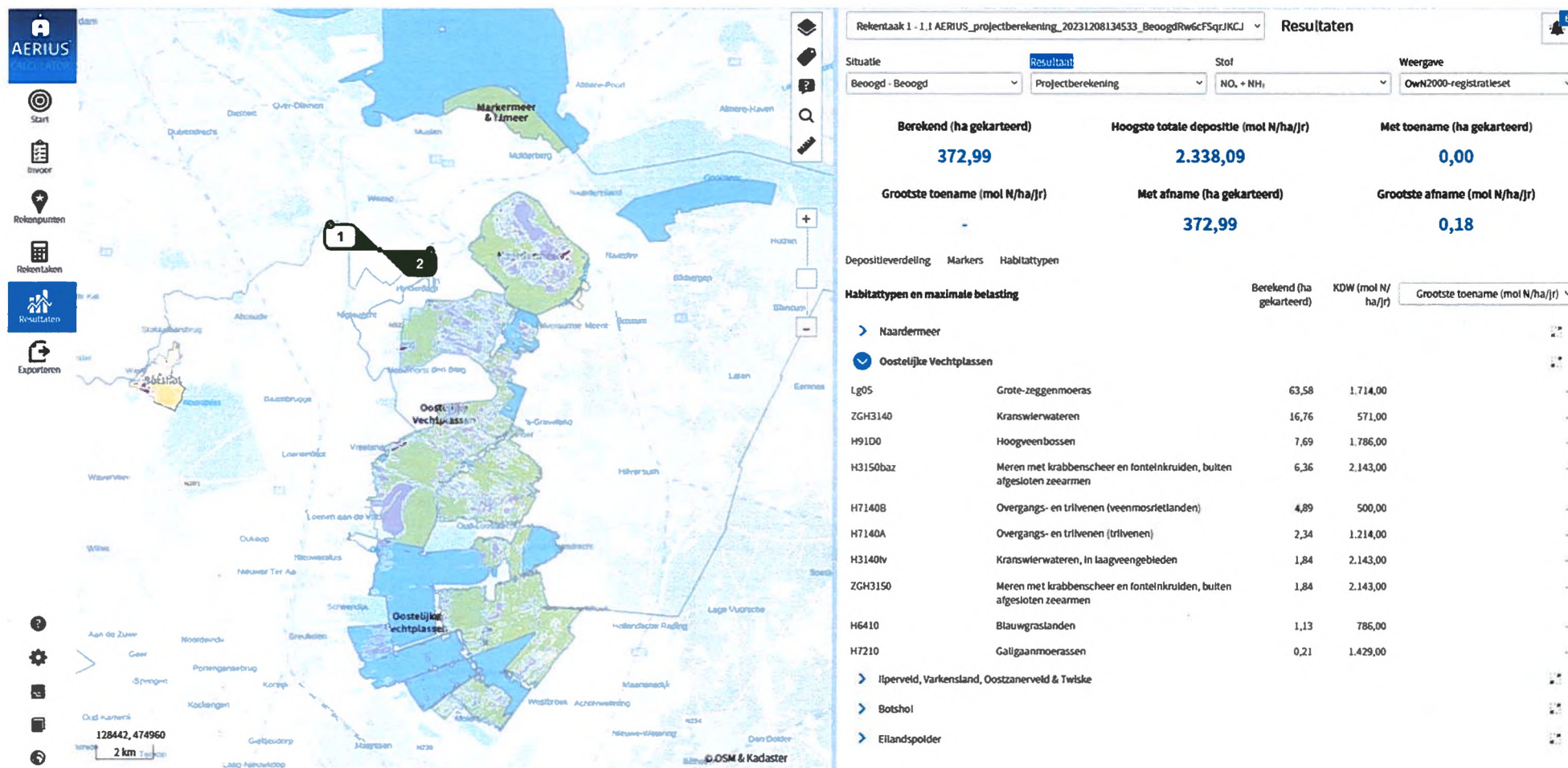
- Kopie aan:
- Hans Rietveld Agrarisch Advies BV
 - Gemeente Waterland
 - Provincie Utrecht

Bijlage 1: Schermafbeeldingen AERIUS-berekening (kenmerk: RgjMKPEidEiG, d.d. 15 mei 2024) effect habitattypen Natura 2000-gebieden

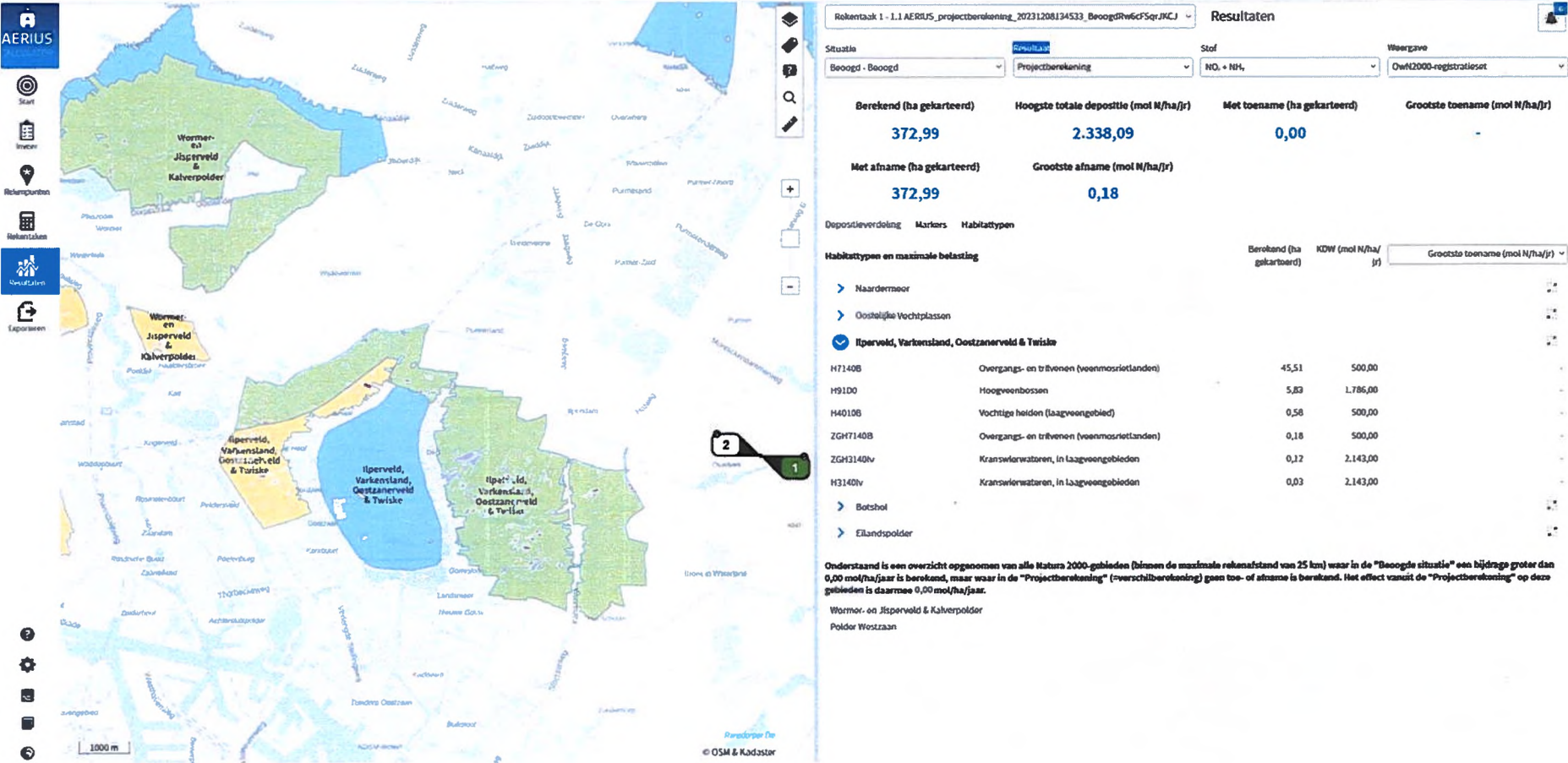
Naardermeer

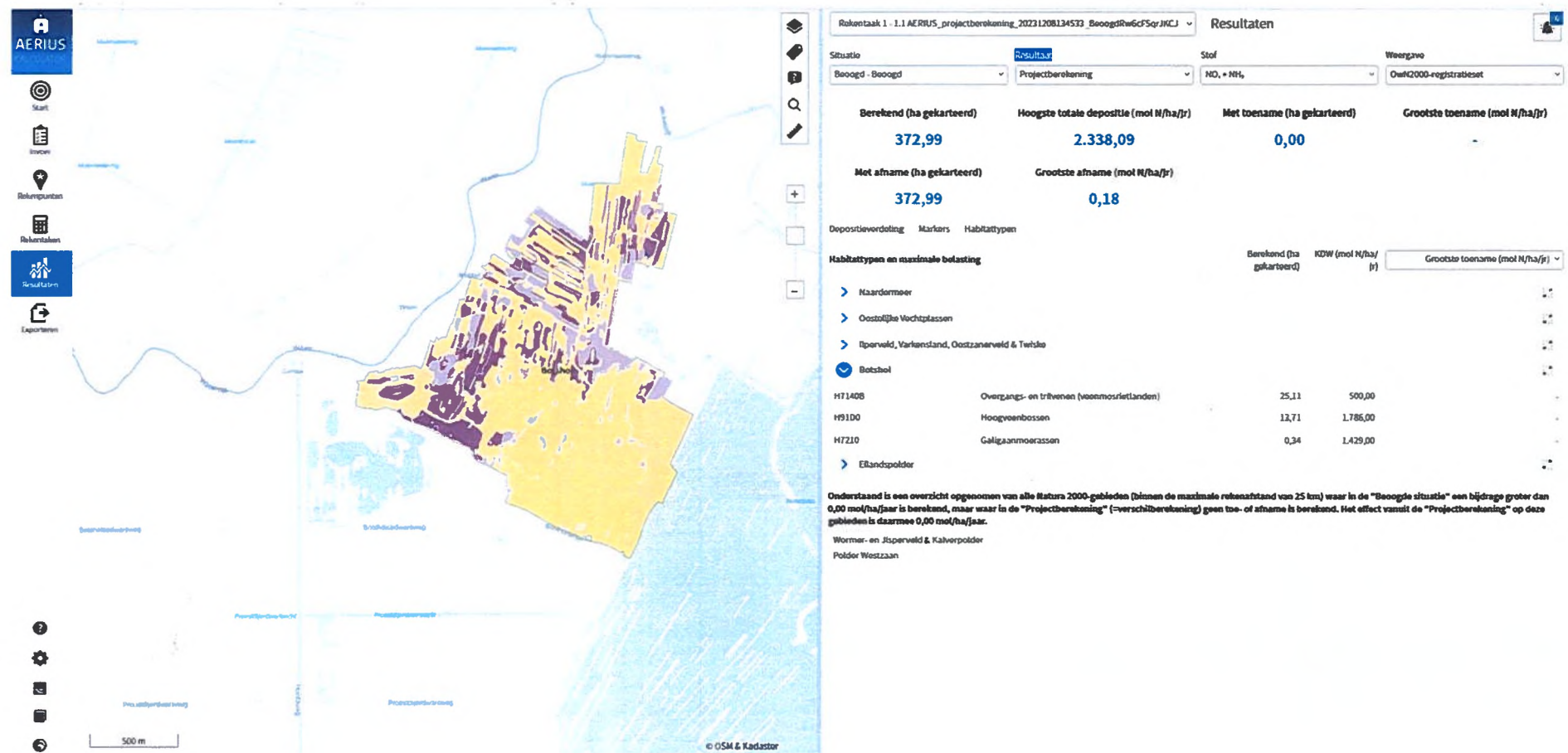
Oostelijke vechtplassen

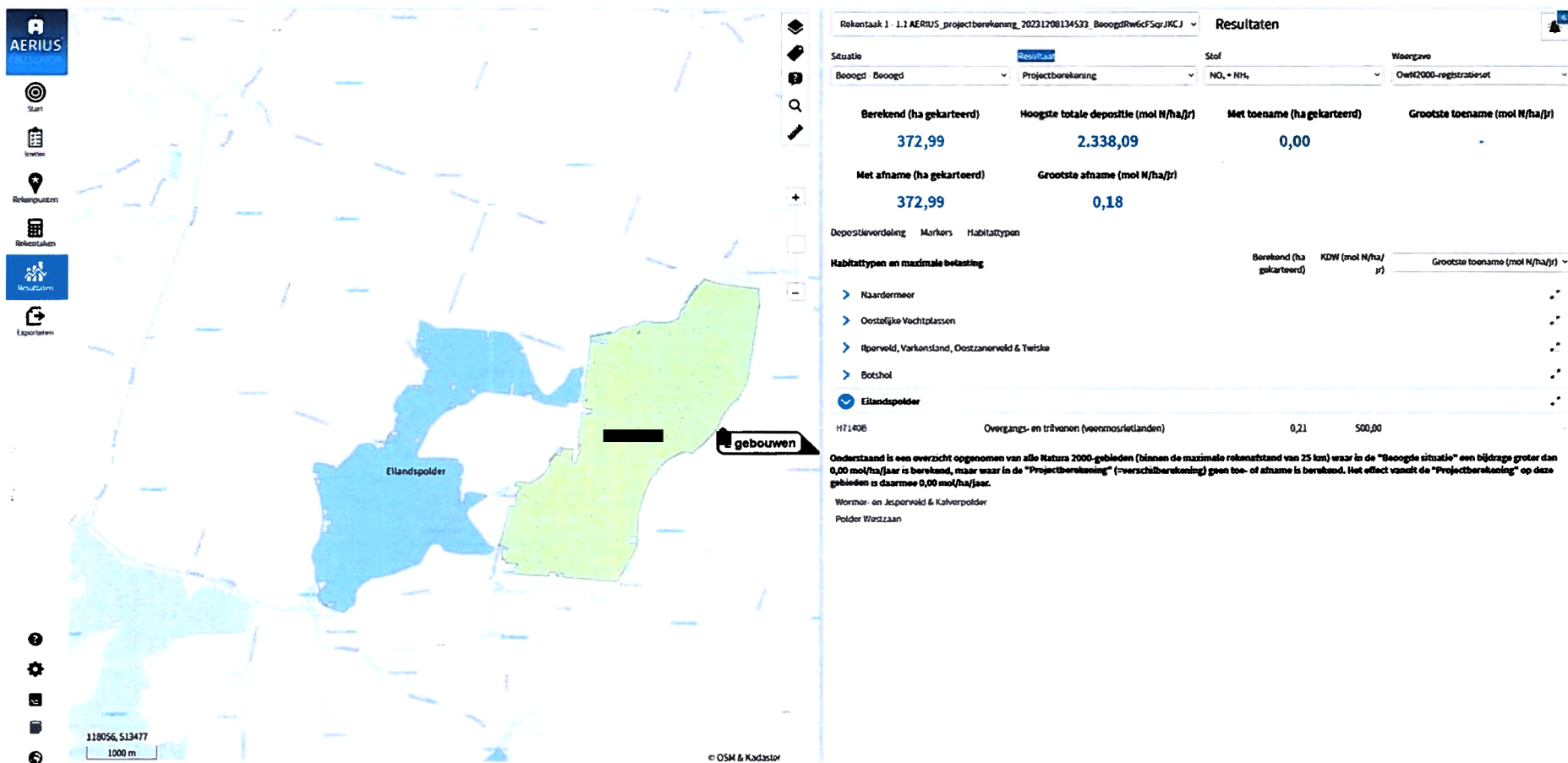
Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske

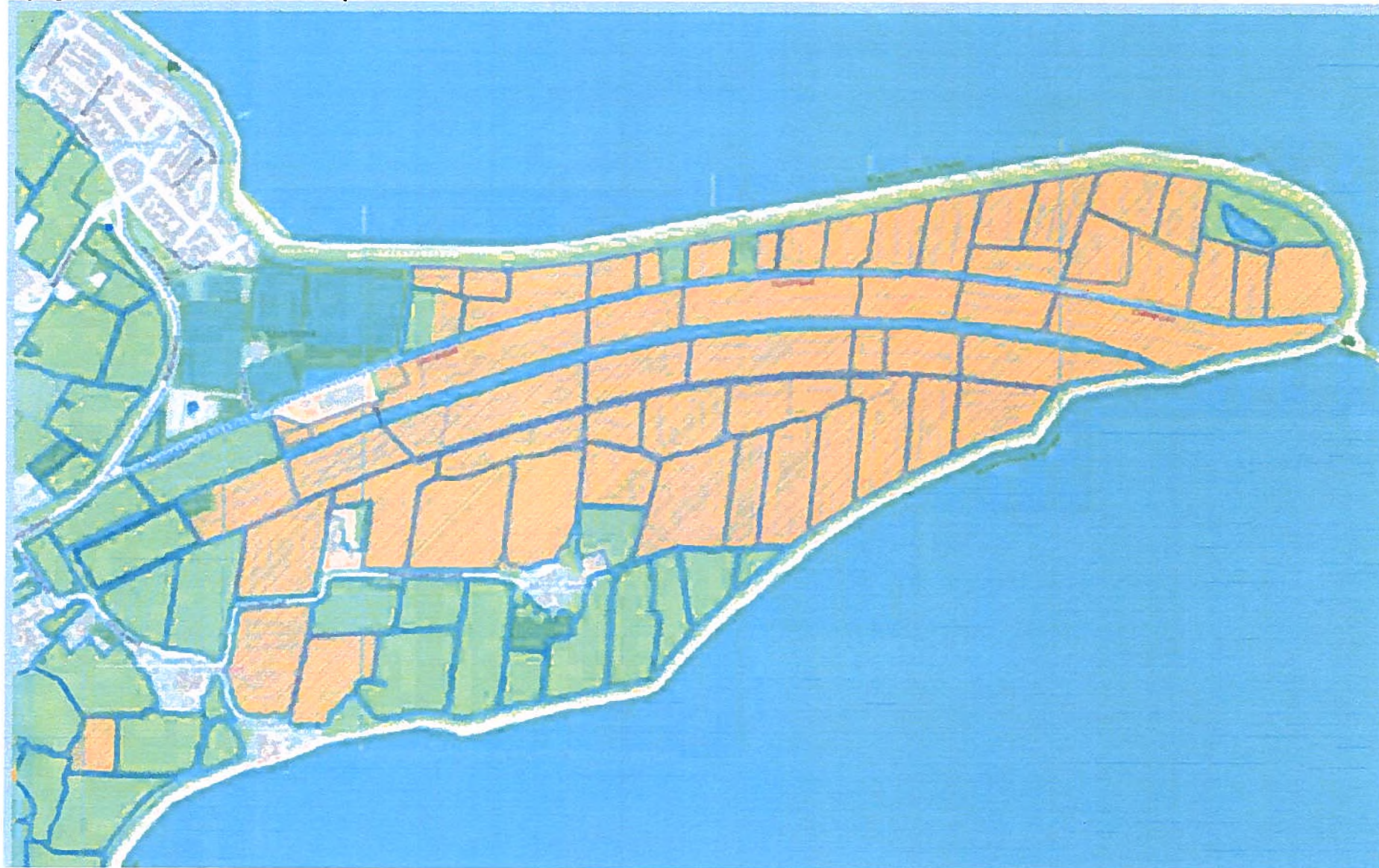
Botshol

Eilandspolder

Bijlage 2: Overzicht te beweiden percelen

Noot

**In dit document zijn gedeeltes onleesbaar gemaakt
op grond van artikel 5 van de Wet open overheid:**

- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (adresgegevens)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (naam)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (handschrift)